

**МІНІСТЕРСТВО
ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І
ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ
(Мінекономрозвитку)**

вул. М. Грушевського 12/2 м. Київ 01008
тел. 253-93-94, факс 253-63-71
Web: <http://www.me.gov.ua>,
e-mail: mesopoly@me.gov.ua,
код згідно з ЄДРПОУ 37508596

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
(МОЗ України)**

вул. М. Грушевського 7 м. Київ 01601
тел. 253-61-94, web: <http://www.moz.gov.ua>,
E-mail: moz@moz.gov.ua,
код згідно з ЄДРПОУ 00012925

19.12.2018 № 01.7/33810

**Органи державної влади, органи місцевого
самоврядування, установи, організації,
підприємства та інші суб'єкти сфери
публічних закупівель**

Щодо закупівлі лікарських засобів

Міністерством економічного розвитку і торгівлі України та Міністерством охорони здоров'я України на виконання рекомендацій Антимонопольного Комітету України "Про здійснення заходів, спрямованих на розвиток конкуренції, запобігання порушення законодавства про заходи економічної конкуренції" від 30.03.2018 № 4-рк, надісланих листом від 06.04.2018 № 126-29/04-4251, а також абзацу 3 пункту 3 розділу 7 Рішення з окремих питань витягу з протоколу № 37, прийнятого на засіданні Кабінету Міністрів України 26.09.2018, проаналізовано проблемні питання, що виникають у замовників під час закупівлі лікарських засобів, спільно з Антимонопольним комітетом України проведено робочі зустрічі з замовниками, учасниками та експертами, за результатами яких підготовлено рекомендації щодо здійснення таких закупівель.

Закон України “Про публічні закупівлі” (далі – Закон) установлює правові та економічні засади здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для забезпечення потреб держави та територіальної громади.

Згідно статті 3 Закону закупівлі мають здійснюватися за такими принципами:

- добросовісна конкуренція серед учасників;
- максимальна економія та ефективність;
- відкритість та прозорість на всіх стадіях закупівель;
- недискримінація учасників;
- об’єктивна та неупереджена оцінка тендерних пропозицій;
- запобігання корупційним діям і зловживанням.

З метою дотримання зазначених принципів при закупівлі лікарських засобів замовникам рекомендується дотримуватись наступних дій.

1. Під час визначення очікуваної вартості закупівлі лікарських засобів замовникам рекомендується аналізувати інформацію про ціни аналогічних лікарських засобів, яка може міститися в наступних джерелах:

- 1) у відкритих інформаційних джерелах;
- 2) в електронній системі закупівель;
- 3) у рішеннях Міністерства охорони здоров’я України щодо цін на лікарські засоби, які закуплені із залученням міжнародних спеціалізованих організацій поточного року;
- 4) у договорах про закупівлю аналогічних лікарських засобів за поточний рік або у разі відсутності інформації про ціни поточного року - за останні два роки;
- 5) у Реєстрі оптово-відпускних цін на лікарські засоби, ведення якого передбачено наказом Міністерства охорони здоров’я України від 18.08.2014 № 574 “Про затвердження Положення про реєстр оптово-відпускних цін на лікарські засоби і вироби медичного призначення, порядок внесення до нього змін та форм декларації зміни оптово-відпускної ціни на

лікарський засіб та виріб медичного призначення”, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 09.09.2014 за № 1097/25874.

2. Відповідно до Порядку визначення предмета закупівлі, затвердженого наказом Мінекономрозвитку України від 17.03.2016 № 454, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 25.03.2016 за № 448/28578, замовники під час здійснення закупівлі лікарських засобів визначають предмет закупівлі за показником третьої цифри Єдиного закупівельного словника із зазначенням у дужках міжнародної непатентованої назви лікарського засобу (далі – МНН).

З метою створення умов для добросовісної конкуренції серед учасників закупівель замовникам при закупівлі лікарських засобів для предметів закупівлі, очікувана вартість яких дорівнює або перевищує 200 тис. гривень та які містять два та більше лікарських засобів з різними МНН, рекомендується визначати окремі частини предмета закупівлі (лоти) щодо кожного окремого МНН за умови, що вартість кожної окремої частини предмета закупівлі (лота) дорівнює або перевищує 50 тисяч гривень.

У разі, якщо планується закупити комбіновані лікарські засоби (лікарські форми, що містять дві і більше активних фармакологічних речовини) замовник може визначити декілька МНН, що входять до складу такого комбінованого лікарського засобу, в межах однієї частини закупівлі (лоту).

У разі закупівлі наркотичних лікарських засобів, для реалізації яких необхідна окрема ліцензії Державної служби України з лікарських засобів та контролю за наркотиками, не рекомендується об'єднувати такі наркотичні засоби в одну частину закупівлі (лот) з іншими лікарськими засобами та відповідно рекомендується виокремлювати вимоги до постачання наркотичних та інших лікарських засобів.

3. Під час визначення технічних, якісних та кількісних характеристик предметів закупівлі рекомендується разом з МНН зазначати інформацію про форму та дозування лікарського засобу, що визначаються з урахуванням

галузових стандартів у сфері охорони здоров'я, що містяться в статті 14-1 Закону України "Основи законодавства України про охорону здоров'я". Зокрема у разі, якщо згідно із Державним реєстром лікарських засобів лікарський засіб зареєстровано у декількох лікарських формах (таблетки, капсули, драже тощо), зазначаються всі існуючі лікарські форми та відповідні дозування, якщо це не суперечить Національному переліку основних лікарських засобів, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 25.03.2009 № 333 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 1081).

Під час визначення предмета закупівлі лікарського засобу та його характеристик замовникам рекомендовано вжити вичерпних заходів щодо забезпечення максимальної конкуренції на торгах та недопущення дискримінації учасників закупівлі, у тому числі шляхом визначення предмета закупівлі та його характеристик таким чином, щоб сукупність вимог щодо лікарської форми, дозування та МНН лікарського засобу не призвели до можливості здійснення закупівлі лікарських засобів лише однієї торговельної назви.

У разі, якщо з огляду на особливості предмета закупівлі, зокрема, у разі відсутності у лікарського засобу відповідного МНН, у тендерній документації є необхідність посилення на конкретну торговельну назву чи виробника лікарських засобів, замовникам варто враховувати, що таке посилення повинно бути відповідно обґрунтованим та містити вираз "або еквівалент".

4. Під час визначення кількості одиниць лікарських засобів, яку планується закуповувати, рекомендовано здійснювати обрахунок потреби у найменшій лікарській формі (наприклад, таблетка, капсула, драже для твердих форм або ампула, шприц, флакон для рідких форм або інші види форм випуску).

У випадку необхідності встановлення вимог до пакування лікарських засобів рекомендується визначати не конкретну кількість найменшої лікарської форми у пакуванні (наприклад, 20 таблеток у блістері), а діапазон

кількості найменшої лікарської форми у пакуванні (наприклад, від 20 до 50 таблеток у блістері).

5. Під час визначення у тендерній документації вимог до термінів придатності лікарських засобів на момент поставки та строків поставки рекомендовано враховувати прогнозовані часові затрати постачальника на транспортування, проходження митниці та зберігання у складських приміщеннях лікарських засобів, а також враховувати строк, протягом якого даний лікарський засіб планується бути використаним і вимоги галузевих нормативних актів.

Не рекомендується встановлювати такий строк поставки лікарських засобів, який завідомо обмежує конкуренцію, створює дискримінаційні вимоги та ускладнює поставку лікарського засобу (наприклад, 5 днів).

З метою своєчасного забезпечення лікарськими засобами замовникам рекомендується здійснювати завчасне планування закупівлі, своєчасне її оголошення та визначати можливість поставки лікарських засобів відповідно до сформованих заздалегідь графіків поставки.

6. Під час визначення вимог щодо підтвердження якості лікарського засобу слід враховувати вимоги Закону України “Про лікарські засоби” та не рекомендується встановлювати додаткові вимоги щодо якості предмета закупівлі, які ґрунтуються на досвіді застосування цих лікарських засобів окремими лікарями та медичними закладами.

7. У тендерній документації не рекомендується встановлювати кваліфікаційні вимоги до учасника, які можуть призвести до встановлення дискримінаційних умов закупівлі, зокрема, такі як:

наявність значного досвіду виконання аналогічних договорів (наприклад, більше 5-ти років), та встановлення вимоги, щодо великої кількості виконання аналогічних договорів (наприклад, 20 договорів);

наявність досвіду виконання договорів з конкретними замовниками (наприклад, з комунальними установами);

наявність виконання аналогічних договорів, вартість яких перевищує очікувану вартість закупівлі.

8. Замовникам не рекомендується висувати вимоги щодо надання постачальниками гарантійного листа від виробника лікарського засобу про можливість поставки лікарського засобу у визначені строки, оскільки це не гарантує своєчасного постачання лікарських засобів та в окремих випадках може спричинити дискримінацію потенційних учасників закупівлі.

9. Для забезпечення належного виконання договору про закупівлю учасником-переможцем процедури закупівлі та недопущення необґрунтованого невиконання зобов'язань за договором закупівлі замовнику у тендерній документації рекомендовано передбачати вимогу щодо внесення учасником-переможцем забезпечення виконання договору про закупівлю.

У договорі про закупівлю рекомендовано передбачати умови відшкодування збитків та підстави стягнення штрафних санкцій у разі порушення учасником-переможцем умов договору про закупівлю, зокрема зазначати оперативно-господарські санкції, передбачені статтею 236 Господарського кодексу України.

**Перший віце - прем'єр – міністр
України – Міністр економічного
розвитку і торгівлі України**

Степан Кубів

**Виконувач обов'язків Міністра
охорони здоров'я України**

Уляна Супрун